

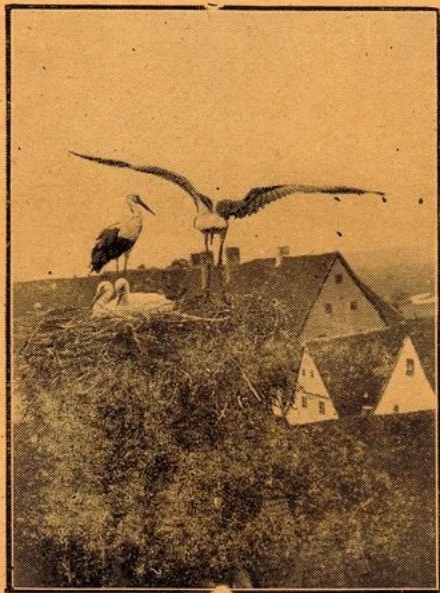
UITGAVE A. HANS-VANDERMEULEN, CONTICH.

Tweede Druk.

Nr. 245

A. HANS

OP HET OOIEVAARSHOF

UITGAVE A. HANS-VANDERMEULEN, CONTICH.

OP HET OOIEVAARSHOF

I.

— Vader, moeder, daar zijn ze!

Opgewonden snelde Laura met dit nieuws de groote keuken binnen van de Kreekhoeve, waar ze woonde.

— Wie zijn daar ? vroeg haar vader, boer Hamels.

— De ooievaars !

— O, zoo...

En nu gingen vader en moeder ook naar buiten.

Klapwiekend cirkelden twee groote vogels boven de Kreekhoeve, als om goed te zien, of ze zich niet vergisten. Ze herkenden hun oud verblijf, want ze streken op het dak neer. Daar was een oud wiel bevestigd, al zeer veel jaren, nog door den vader van boer Hamels. En op dat wiel konden de ooievaars hun nest bouwen. 't Oude was door de winterstormen uiteengerukt en vernield.

— Zouden dat nu dezelfde ooievaars zijn van verleden jaar ? vroeg Nele, de meid, die eveneens was komen zien.

— Ja, zeker, antwoordde baas Hamels. Ik herken ze goed. Ze wonen hier al lang.

— Vanwaar zouden ze nu komen ? hernam Nele.

— Ik denk dat ze den winter in Egypte hebben doorgebracht en misschien ook wel in Noord-Afrika, sprak de boer. Een mensch zou zoo eens met hen willen praten, om te hooren, waar ze vertoefd hebben en hoe ze 't ginder hadden.

— Kijk, ze halen al takjes om een nest te bouwen, riep Laura uit.

— Ze zijn niet bang, merkte Nele op, die pas eenige maanden op de Kreekhoeve woonde, maar van Laura veel over de ooievaars gehoord had.

— Niemand doet ze kwaad, integendeel, zei vrouw Hamels. De ooievaars zijn altijd welkom. Ze wonen hier rustig. En in de kreek vinden ze vischjes, kikvorschen, en ander voedsel genoeg.

— Ze doen gelijk heel rijke menschen, als het guur seizoen komt vertrekken ze naar warme landen, schertste Nele. Maar baas, ze moeten dan toch heel ver vliegen, hé ?

— Dat geloof ik ! Over groote vlakten, hooge bergen en zeeën. Velen overwinteren in Egypte, aan de rivinden. Dat heb ik gelezen, want geweest ben ik er

niet.

— Nele, ge weet wel, dat Egypte het land was van Faraó, waar Mozes in 't biezen kistje tusschen het riet lag. Dat was aan dezelfde rivier, waar onze ooievaars den Winter doorbrengen.

— 'k Zou ook wel eens zoo veel willen zien, als zij, beweerde de meid.

Allen bleven nog een poos naar de vogels kijken, die al druk bezig waren hun nest te bouwen.

— Eerst maakten ze een ronden wand van takjes en twijgjes, zeer stevig, vertelde Hamels. En dan bekleeden ze dat van binnen met stroo, lisch, soms ook met papier. Als het nest klaar is, legt het wijfje, twee, drie of vier eieren. Daar broedt ze op en het mannetje houdt de wacht. Zelf zit hij nu en dan ook een poosje op de eieren. Na een maand komen de jongen er uit. En de ooievaars zorgen er uitstekend voor. Nooit zullen vader en moeder samen uitvliegen, want de jongen mogen niet alleen blijven. Vader gaat om eten, vischjes, kikvorschen, wormen, muizen, hagedischjes.

— Padden ook ? vroeg Nele.

— Die pikt hij dood, maar slikt ze niet naar binnen. De ooievaar komt dan met al dat eten in zijn krop naar 't nest en spuwt het uit. De jongen leeren dan pikken... De ouden vatten met hun snavel de snaveltjes van de kleinen en duwen dit naar beneden, als om de jonge ooievaartjes te wijzen, hoe ze moeten eten. Vader

brengt in zijn krop ook water mee. Als het erg warm is, spuit hij zoo wel eens de kindertjes nat. Schijnt de zon te fel, dan stellen de ouden zich zoo bij 't nest, dat de kleinen in de schaduw liggen. De ooievaars toonen zich dus zeer bezorgd voor hun kinderen. Groeien deze en worden ze rumoerig, probeeren ze uit 't nest te kruipen, dan maken de ouders de randen hooger, opdat de onervaren beestjes er niet zouden uitvallen. Maar eindelijk moeten de diertjes toch leeren vliegen. Eerst fladderen ze van den nok naar de goot, maar al gauw hebben ze de kunst te pakken en vliegen ze met vader en moeder mee en vervolgens alleen. En als het dan eind Juli wordt komen de ooievaars dagelijks samen op 't schorre, ginder achter den dijk. 't Is of ze er de groote reis bespreken.. Ze hebben nog den tijd, maar ze maken nader kennis. Overal zijn er jongen geboren..

— Ja, dan zegt de eene ooievaar tot den ander: dit zijn nu mijn kinderen, hoe vindt ge ze ! plaagde Laura Nele.

— Och, toe, ze kunnen immers niet praten..

— Praten, neen, hernam baas Hamels, maar toch laten ze merken of ze angstig, kwaad of blij zijn.. Ze klepperen op de snavels op allerlei manieren..

— Kunnen ze niet fluiten of zingen, baas ? vroeg Nele.

— Neen, wel een beetje sissen, maar dat doen ze niet veel. Kijk, mijnheer nu eens op 't dak staan...

— Op één poot ! riep de meid lachend uit.

— Ja, en deftig, hoor ! En als een heele mijnheer stapt hij ook langs en door het riet, altijd bedaard, en waadt hij in 't water. Zwemmen kan hij wel, maar dat doet hij niet veel..

— Zwaluwen zijn 's winters ook in verre landen, hé, baas ? vroeg Nele.

— Ja, kijk, onder de goot van de schuur zijn zwaluwnesten.. De beestjes zullen ook wel eerstdaags terug keeren..

— Naar hun zelfde nest ?

— Gewoonlijk wel.. Ze zijn even trouw als de ooievaars... Ze herstellen hun nest..

— Maar baas in zoo'n zwaluwnest is toch zoo'n kleine opening, merkte de meid op.

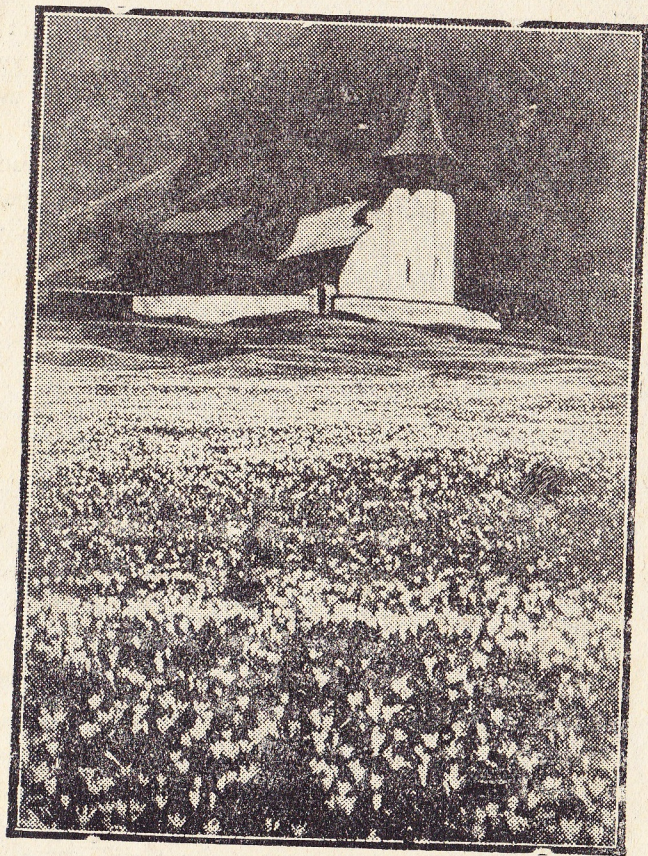
— Ja, de zwaluw is slim. Het deurtje is maar net groot genoeg voor haar.. Ze heeft nog al eens last van vreemde indringers, vooral van de musch. Die is een brutale gast. Het gebeurt wel, dat de musch, als de zwaluwen afwezig zijn, in een nest kruipt en den kop zegevierend door de opening steekt. Komen de zwaluwen terug, dan pikt de musch.. De eigenaars halen andere zwaluwen bij en samen vliegen ze tijlpnd voor het nest. Maar de musch stoort er zich niet aan, blijft rustig zitten en de beroofden moeten dan eindelijk een nieuw huisje bouwen. Ja, de musch durft nog leelijker

te handelen, pikt soms de jongen van de zwaluwen dood, gooit ze uit 't nest en vestigt er zich. O, onder de dieren is zoo dikwijls strijd... Maar de ooievaar wordt doorgaans met rust gelaten, al waakt hij, zooals ik zei, trouw over zijn jongen. 't Is eens gebeurd, dat een hoeve in brand stond. Op het rieten dak was ook een nest met jonge ooievaars. De vlammen sloegen uit 't riet en liepen snel voort. Angstig klepperend kwam de mannetjes-ooievaar aangevlogen. Hij en 't vrouwtje namen elk een jong bij den snavel en brachten het snel in veiligheid. Maar er bleven er nog twee in 't nest... En het vuur had die plaats bereikt. De ouders keerden terug, ze wilden de vlammen trotseeren, maar werden er door gegrepen. En ouders en jongen vonden den dood in 't vuur... Zooveel liefde toonen die vogels.

En 't leek wel of mijnheer ooievaar ginder op 't dak instemmend knikte als om te zeggen, dat het toch zoo behoorde..

— Maar nu moeten we weer aan 't werk, Nele ! sprak vrouw Hamels.

— Ja, en ik ga naar 't land, zei de boer.

Laura kon naar de ijverige ooievaars blijven kijken.

't Was heerlijk Lenteweer en overal ontsproot 't jonge kruid. Eenige dagen later verschenen ook de zwaluwen. De ooievaars hadden hun nest klaar en de zwaluwen herstelden het hunne.

Nog zoeler werd het weer. De zon had veel kracht; nu en dan ruischte een milde regen. Steeds schooner werd het land. 't Dorptorentje stond als te midden van een bloemenhof. Er was veel werk op de hoeve.

II.

Weer kwam Laura in huis geloopt. 't Was avond. 't Gezin had reeds gegeten. Boer Hamels regelde het werk van den volgenden dag met zijn zoons Karel en Dries.

— Die vreemde, zwarte jongen gooit met steenen naar de ooievaars ! riep Laura gejaagd uit.

Haar broers snelden naar buiten.

Een knaap van een jaar of vijftien wierp groote aardkluiten naar het dak. Moeder ooievaar zat te broeien en de vader klepperde angstig met zijn snavel. Zoo vijandig behandeld worden, dat was hem hier nog nooit

gebeurd. Hij wist zeker niet hoe hij 't had.

Karel Hamels liep rond de schuur naar den weg. Juist bukde de «vreemde zwarte jongen» zich, om weer een aardkluit op te rapen. Hij bemerkte den jongen Hamels niet. En plots greep Karel hem bij den nek en gaf hem een paar oorvegen.

— Vagebond, dat zal ik u voor goed afleeren ! zei Karel. Wat hebben die ooievaars u misdaan ?

— Laat me los ! schreeuwde de knaap.

Hij wrong zich en zijn oud, versleten jasje scheurde open op den rug.

— Ge vernielt mijn kleeren en ge zult ze betalen ! vervolgde de vreemde jongen.

— Uw vodden !

— Mijn jas was pas nieuw..

— Ja, dat merk ik.. Ge moogt nu verder gaan, maar ik waarschuw u, dat ge nog wat anders zult krijgen, als ge de ooievaars plaagt.

De jongen liep weg, maar bleef een eindje verder staan. En toen gooide hij een aardkluit naar Karel.

Dries en Laura traden nu ook nader.

— Wat is dat eigenlijk voor een gast ? vroeg Dries.

— Hij behoort tot een troep landloopers, die ginder aan den dijk met drie woonwagens staan, een soort van Zigeuners, denk ik, antwoordde Karel.

— Ze zijn er eergisteren aangekomen, vertelde

Laura. Die zwarte jongen kwam vanmorgen om melk en aardappelen. En toen Nele alles gegeven had, zei hij, dat hij geen geld had. Nele riep moeder er bij. Moeder heeft hem met zijn melk en aardapplen laten vertrekken.

— We zullen hem in 't oog houden, verzekerde Karel. Hij heeft nu van mij een paar goede oorvegen beet.

't Gezin zat dan wat in den boomgaard, genietend van den schoonen avond. De ooievaars waren ter ruste.

Een vrouw kwam over 't hof.

— Een uit die woonwagens, zei Karel.

— Ze komt zeker bedelen, meende Dries.

— Zoo'n gezond, kloek mensch bedelen ! sprak vader. We zullen eens hooren. En als 't waar is, zal ik ze zeggen, dat ik nog eenige mannen en vrouwen op 't land kan gebruiken. 't Onkruid schiet welig op.

Vrank keek ze 't gezelschap aan.

— Mijnheer, zei ze tot Hamels, gij zult hier wel de baas zijn.

— Goed geraten.

— Dan moet ik bij u zijn..

— Wel, ge staat bij me. Wat is er aan de hand?

— Mijn jongen is daar thuis gekomen met zijn nieuwe jas gescheurd. Ik wilde hem een pak slaag geven, maar dan zei hij me, dat hij er niets kon aan

doen... Een van uw gasten heeft hem vast gegrepen en zoo toegetakeld. Wij zijn arme menschen en ik moet lang sparen, eer ik een nieuwe jas kan koopen. Ik verwacht dus, dat gij de schade zult betalen. Dat is maar rechtvaardig.

Karel Hamels schoot in een luiden lach.

— Vader, sprak hij, dat was de zwarte jongen, die naar de ooievaars gooide. Ik pakte hem vast en gaf hem een paar klappen. Hij wilde zich losrukken en zijn jasje scheurde open, maar als dat nieuw was, dan is deze broek, waarmee ik heel den dag in den vlasgaard gekropen heb, ook spliksplinternieuw.

— Mijn jongen had niets gedaan! beweerde de vrouw.

— Hij gooide met aardkluiten naar de ooievaars! hield Karel vol.

— 't Is niet waar...

— Stondt gij misschien hier op den weg ?

— Mijn jongen is veel te braaf om zoo iets te doen... En de jas was vast en zeker nieuw.. Verleden week nog te Gent gekocht, in een winkel op de Vrijdagmarkt.

— Och, kom.. zeker in een voddembak gevonden! riep Karel uit.

Moeder, die in de keuken was, had door het openstaande raam het gesprek gehoord. Nu kwam ze buiten.

— Vrouw, zei ze, uw jongen kwam vanmorgen om melk en aardappelen. En toen hij geriefd was, zei hij, dat hij geen geld had.. Dat is bedriegachtig.

— Zoo iets zou mijn jongen niet doen, beweerde de vrouw weer. Het moet een andere geweest zijn.

— Neen, het was dezelfde, riep Laura uit. Ik heb hem vanmorgen en van avond gezien.

— Ge zijt deerlijk mis, meisje, want vanmorgen was mijn jongen met mij aan 't leuren in den polder, ver van hier...

— Mensch, we hebben nu genoeg van uw leugens! sprak boer Hamels.

— Hoor eens, Karel heeft die jas gescheurd, zei moeder.

— Hij heeft 't zelf gedaan, merkte Karel op.

— Ge hadt hem toch vast en ik zal een ander jasje geven, besloot bazin Hamels.

Ze ging in huis. De vrouw uit den woonwagen zei, dat de boerin toch redelijk was.

— Wij zijn arme menschen, herhaalde ze.

— Wat doet ge voor den kost ? vroeg de boer.

— Scharen slijpen en mandjes vlechten Maar er is niet veel mee te verdienen. We zitten dikwijls zonder brood.

— Mager zijt ge toch niet, sprak Hamels.

— Neen, maar 'k ben zwak.. en 'k lig dikwijls ziek...

— Dat zou men niet zeggen. Ge hebt blozende wangen.

— Van de gezonde lucht. Maar de zwakheid zit binnen in mijn lijf.!

— Verbied uw jongen, dat hij nog naar die vogels op 't dak gooit, want anders zal ik den veldwachter moeten aanspreken. 't Is verboden de ooievaars te hinderen.

— Mijn jongen heeft dat niet gedaan !

— Dus, mijn kinderen liegen ?

— Ze kunnen gemist zijn...

— Wel, kom dan niet om een jas, sprak Karel. De jongen, wiens jasje openbarstte, had naar de ooievaars gegooid. Als uw jongen dat niet gedaan heeft, was 't ook van een ander, dat 't jasje scheurde en dus hebt gij niets te eischen.

— Gij kunt goed klappen, manneke, maar potje breken, potje betalen. Ik kan die schade niet lijden.

De boerin was daar met een oude jas van Karel en reikte die aan de vrouw over. Deze bekeek het kleedingstuk even en wierp het dan vrouw Hamels brutaal in 't gezicht.

— Houd dien bucht! riep ze. Ik kom niet om slunsen. De jas van mijn jongen was nieuw en ik moet een nieuwe terug hebben ofwel honderd frank !

— Wel, gij brutale feeks ! schoot nu de boer nijdig uit. Voor een versleten lap, krijgt gij nog een goede jas... en ge stelt u zoo aan. Ge wilt ons afzetten, maar dat zal niet lukken !

— Een nieuwe jas of honderd frank ! kreesch de vrouw.

— Maak dat ge weg komt.

— Een nieuwe jas of honderd frank !

— Geen jas en geen cent...

Hamels maakte een dreigende beweging en de vrouw stootte achteruit.

— Bedriegers, dieven ! schreeuwde ze woedend. Wacht maar ! Ik zal mijn recht wel halen.

Ze verliet toch de hoeve.

— Wat een feeks is me dat, zei Hamels. Liegen en bedriegen ! Ze meende hier een voordeelig zaakje te maken... Ze dacht zeker met bange lui te doen te hebben. In sommige streken zijn de boeren bevreesd voor zulke vagebonden en geven, wat ze vragen. Dat weet dit brutaal schepsel. Ze is hier echter aan een verkeerd adres. Die menschen moeten ook maar werken voor hun brood. Eerlijke scharenslijpers gedragen zich zoo niet.

— Wel, neen ! Gerrit, die hier twee maal per jaar komt slijpen, is een eerlijke man, sprak moeder.

Maar de bewoners der hoeve kregen nogmaals bezoek.

Een kwartier later keerde de vrouw terug met twee mannen, die er zeer ongunstig uitzagen.

— Ha, beginnen ze zoo, zei boer Hamels.

— Ja, maar ik zal geen vrees toonen... Karel, maak den hond los en houd hem aan den ketting vast.. Dries help ook, want Castor zou naar die kerels kunnen toespringen.. Ik wil die schavuiten alleen maar bang maken.

Hamels liep naar de poort toe.

Hij ging voor het drietal staan.

— Komt ge weer zagen over die voddengas? vroeg hij. Ge behoeft dan geen tijd te verliezen, want ik geef geen cent.

Een der mannen, met donker gelaat en valsche oogen, nam het woord.

— Wij komen om honderd frank, zei hij. Uw zoon heeft de jas van mijn jongen gescheurd.. en ge moet en zult die betalen. Anders gaan we niet weg !

— Houdt ge mij voor een onnoozelaar ! Dan vergist ge u deerslijk, verzekerde Hamels. Kijk, daar is de poort en verdwijnt nu dadelijk !

— Honderd frank ! herhaalde het zwarte manneke. Recht is recht.. En ik waarschuw u, dat ge voortaan mijn jongen gerust laat. Hem afranselen voor een paar

vogels.. Anders zal ik die domme ooievaars eens uit hun nest jagen en den nek omdraaien...

— 't Zal noodig zijn eens met den veldwachter te spreken, hoor ik.

— Ge geeft meer om die beesten dan om menschen. Zulk een rijke boer, die arme lieden op een jasje wil bestelen...

— Ja, en mij wat bucht in de handen willen steken! beweerde de vrouw.

— Hoe is het, zult ge nu ophoepelen, ja of neen.. vroeg Hamels.

— Eerst honderd frank ! klonk het.

— Karel en Dries, komt eens hier ! riep de boer.

Zijn zonen verschenen met Castor, een grooten hond, die nu geweldig begon te blaffen en woest aan zijn ketting rukte. Dries en Karel moesten zich inspannen, om hem te verhinderen op de brutale bezoekers toe te springen.

De twee mannen en de vrouw weken verschrikt achteruit. En ze waren gauw buiten de poort.

't Middel hielp. Maar de kleine zwarte man was nu woedend. Hij balde de vuist.

— Ik zal u wel vinden! schreeuwde hij.

— 't Drietal vertrok.

— Maak den hond maar vast, zei Hamels tot zijn zoons. De vagebonden hadden er eerbied voor. Maar

ik vertrouw die menschen niet.. Dries, haal Bles uit den stal. Ik wil nog even naar 't dorp, om den burgemeester over dat zwerversvolk te spreken.. Ik houd niet van zulk gespuis in de buurt..

En Hamels reed te paard naar het dorp, dat een half uurtje van den dijk lag.

De burgemeester woonde in een groot huis, tegenover de kerk. Hij zat voor het open raam een lange pijp te rooken, toen Hamels zijn paard stil hield, uit het zadel sprong en 't dier aan een der stoeppalen vast bond.

— Wel, baas Hamels, nu nog op 't dorp.. dan moet er iets bijzonders gebeurd zijn ! sprak de burgemeester door 't venster. Kom binnen !

— O, burgemeester, ik kan u het hier wel vertellen...

En Hamels sprak over het ongunstig volk bij den dijk van den stroom.

— Wel, boer Janssens heeft me ook over die gasten gesproken, zei de burgemeester. Ze joegen hun twee magere paarden in zijn klaver. En toen hij het verbod, scholden ze hem nog uit. Hij moest zijn knechten halen, om de paarden van zijn land te krijgen. En stellen ze zich nu zoo driest aan.. Wel, ik zal ze door den veldwachter laten zeggen, dat ze morgen ochtend moeten vertrekken.

De burgemeester stuurde om den politiemann en droeg hem de boodschap op.

— Klim bij mij op Bles, zei Hamels, dan zijt ge er gauw. En 't is 't best, dat ik u vergezel, want het is brutaal volk.

De veldwachter was tevreden met dit geleide.

De twee ruiters op het eene paard kwamen aan de wagens. De zwervers kookten hun avondpot boven een vuurtje. En de paardjes aten van gestolen klaver. Eenige kinderen speelden in 't zand.

— Wie is hier de baas van de troep ? vroeg de veldwachter.

— Ik, zei de kleine, zwarte man.

— Luister dan eens goed ! De burgemeester beveelt u, morgenochtend te zes uur van hier te vertrekken en de gemeente te verlaten. Goed verstaan ?

— En waarom moeten wij weg ?

— Omdat de burgemeester 't gebiedt !

— Wat hebben wij misdaan ?

— Hoor eens, ik ben niet gekomen om praatjes te maken. Morgenochtend te zes uur krast ge hier op.

— Ge trekt partij voor dezen rijken boer, die ons groote schade heeft gedaan ! riep de zwarte man nijdig uit.

Hamels zag daar den knaap met zijn gescheurden kiel.

— O, dat is de nieuwe jas, die verleden week te Gent gekocht is, spotte hij. Honderd frank eischt de kerel daarvoor en een voddennan zou er geen tien cent voor geven. Uw vrouw is wel dom dat ze de jas van mijn vrouw niet aangenomen heeft. Maar ge wildet ons afzetten !

— Zeg aan uw boerin, dat ze haar bucht zelf houdt ! snauwde de landloopster.

— Ha, wij moeten vertrekken ! bromde haar man.

— Ja, morgen ochtend te zes uur ophoepelen. Dat is nu de derde maal, dat ik het u meedeel, hernam de veldwachter.

— Dat is uw schuld ! schreeuwde de baas van de troep tot Hamels. Ge zijt kwaad van ons gaan vertellen.

— En wie is er mij komen bedreigen en uitschelden ? Maar ik heb geen zin langer met u redeneeren.

— Ge gunt ons 't brood niet..

— Eerlijke menschen werken voor hun kost, maar gaan niet met bedrog om...

— Hebben wij u bedrogen ?

— Ja, vanmorgen met de melk en de aardappelen.. Och, daaraan dachten we al niet meer, maar dan vanavond zoo brutaal ons honderd frank willen afzetten

en dreigen de ooievaars den nek af te draaien en andere fraaiigheden meer ! Ge dacht zeker, dat ik uit vrees dadelijk een briefje van honderd frank in uw hand zou gestopt hebben... Dat valt tegen...

— Morgen kwart na zes, kom ik hier terug en wee, als ik er u nog vind, vermaande de veldwachter.

De twee ruiters reden heen. Hamels bracht den politieagent tot bij het dorp. En dan keerde hij huiswaarts. Hij vertelde, dat de zwervers den volgenden ochtend moesten vertrekken.

— Gelukkig, zei moeder.

Ze was niet onbarmhartig. O, neen, de armen in 't ronde, wisten wel, welk een goed hart vrouw Hamels had.

Van de groote hoeve werd, vooral in den Winter heel wat levensmiddelen en ook brandstof en kleeën naar hutten en schamele huisjes gebracht.

Maar er zijn menschen, die geen hulp verdienen. Ook in woonwagens leven eerlijke en vlijtige lieden. Maar zij, die daar aan den dijk vertoefden, behoorden tot een andere soort.

Dat had de familie Hamels nu ondervonden.

III.

Laura lag dien avond nog al lang wakker. Ze dacht aan 't gebeurde en was ook tevreden, dat de zwervers morgenochtend moesten vertrekken. Die akelige man kon anders eens zijn bedreiging uitvoeren en de ooievaars om 't leven brengen.

Eindelijk sliep Laura in. En nu droomde ze van de geliefde vogels... Ze zag dien vreemden, zwarten jongen, die met groote steenen gooide.. Hij had er wel honderd meegebracht. Ze lagen op een hoop. Hij trof vader ooievaar aan de poort... De vogel sloeg geweldig met de vleugels. Laura wilde in huis loopen, om haar ouders en broers te roepen, maar vreemd, ze kon haar voeten niet bewegen. 't Leek wel of ze op den grond vastgenageld stond... En schreeuwen... dat ging ook niet. De woorden bleven haar in de keel zitten.

Verschrikt werd Laura wakker.. O, gelukkig, het was maar droomen.. Er gebeurde niets..

Maar plots richtte het meisje zich op. Ze hoorde toch iets.. Het raam van haar slaapkamertje stond op een kier voor de frissche Lentelucht.. Welk gerucht vernam ze toch van buiten? O, nu wist ze het ! De ooievaars klepperden.. en 't was van angst.. Er gebeur-

de dan toch iets. Zeker was die vreemde zwarte jongen met steenen aan 't gooien !

Laura stapte vlug uit bed. Ze verliet haar kamertje en bonsde op de deur daarnaast.

— Karel, Dries ! riep ze.

— Wat is er ? klonk het terug.

— De ooievaars klepperen zoo.. Er gebeurt iets...

Bom.. de jongens sprongen uit bed... En vlug kleedden ze zich wat aan. Ze hadden 't geklepper der vogels ook gehoord... en ze stormden de trap af.

— Wat is er gaande ? riep vader uit zijn slaapkamer beneden.

— De ooievaars klepperen... we gaan eens kijken ! antwoordde Dries.

Hamels bleef nu ook niet liggen.

Zijn zonen waren reeds buiten. En ze schrokken geweldig. Uit een houtmijt sloegen vlammen.

— Brand ! gilde Dries.

— Daar loopen mannen weg ! riep Karel.

— Die van de woonwagens !

— Ja, dat zal wel... We moeten 't vuur blusschen..

Baas Hamels schrok niet minder, toen hij de vlammen zag. Er konden vonken overvliegen naar 't rieten dak van de schuur. En dan werd het een groote ramp.

Moeder, Laura en Nele verschenen ook en boden hulp. Ze schepten emmers water uit den koepot en

droegen die naar vader, Karel en Dries, die het vuur bestreden.

Hamels haalde dan een haak en met de hulp van de jongens trok hij de houtmijt uiteen. Zoo kon men 't vuur nog beter meester worden. Allen werkten geducht. En de ooievaars op het dak klepperden voort.

Na een kwartier was de brand gebluscht en het gevaar geweken.

— We waren er nog bijtijds bij, zei vader. God zij geloofd, dat 't zoo afgeloopen is. Het had erg kunnen worden.

Hij had nog geen gelegenheid gehad om te vernemen, hoe zijn kinderen den brand bemerkt hadden. Laura vertelde het nu.

— Dus de trouwe ooievaars hebben ons gewaarschuwd, sprak vader.

De vogels waren nu rustig geworden... Ze schenen het ook te merken dat 't gevaar voorbij was en ze weer veilig konden slapen.

— En ge hebt twee mannen zien wegloopen? vroeg Hamels aan zijn zonen. Dat zullen die twee kerels van de wagens geweest zijn. Ze hebben zich willen wreken. Dries, rijd dadelijk naar 't dorp; wek den burgemeester en vertel hem 't gebeurde. Karel en ik houden de wacht, want hier of daar kan 't vuur nog wel eens uitslaan.

Moeder, Nele en Laura begaven zich in huis, maar

hadden geen zin om zich ter ruste te begeven.

Dries vertrok te paard. Vader en Karel bleven bij de uiteengerukte mijt en hielden ook een oog op 't dak van de schuur. Er was gelukkig geen wind. Maar men kon nooit weten, of er niet een vonk lag te smeulen.

Na een half uur keerde Dries terug.

— De burgemeester heeft de gendarmen gewaarschuwd; hij zal straks met hen naar hier komen, deelde hij mee. De burgemeester was zeer verontwaardigd... Hij had niet kunnen denken dat die menschen zoo misdadig waren.

— Ik meende ook, dat het bij hun groote woorden zou gebleven zijn, sprak Hamels. Maar die kleine zwarte man had toch iets boos in zijn oogen. Hij heeft het niet kunnen verkroppen, dat hij door mij moest opkramen.. Brand stichten.. ge moet toch een schelm zijn.. Hij begreep toch, dat 't vuur ook naar de schuur en de stallen kon overslaan en zelfs naar 't huis. Ja, hij moet een echte booswicht zijn... Had hij nu nog eens in mijn klaver gezeten of een paar kippen weggekaapt, doch brand stichten! Dat is verregaande.

IV.

Aan den dijk spanden de twee mannen de magere paardjes in...

De vrouw liep kwaad rond.

— Wat helpt het te vluchten!.. bromde ze. Met die scharminkels voor de wagens schieten we toch niet op. En de politie zal ons rap inhalen.. Wat moest ge nu ook brand gaan stichten! Wat hebt ge daarvan! Ze steken u in 't kot en ik kan zorgen de kinderen den mond te stoppen zonder te weten waarmee!

— Toe, zwijg en laad vlug den rommel op! snauwde de kleine, zwarte man. Kon ik voorzien, dat die boeren wakker werden.

— Die domme vogels hebben ze gewekt, zei de andere man, een meelooper van 't echtpaar.

— Dan zijn de ooievaars niet zoo dom als gij, beweette de vrouw. 'k Had gezegd wat kiekens te stelen of wat ge wegkapen kunt, maar brand stichten, dat is u zeker zelf in de gevangenis brengen !

— Ja, ik kreeg nu dat gedacht omdat die boer mij verklikt had ! viel de zwarte man weer uit. Toe, toe, eer de politie van dat dorp op de been is, kunnen we al over de Hollandsche grens zijn. 't Is maar een eind-

je.. De veldwachter ligt te ronken in zijn bed. 't Is al een stuk dag, eer hij 't hoort en morgen ochtend loopt hij hier met zijn neus tegen den dijk, maar wij zijn geglogen!

— Ge zijt twee uilen! schold de vrouw. Altijd uw zwaren kop uitwerken, vervolgte ze tot haar man.

— Maak Antoon wakker, dan kan hij helpen duwen.

— Ja, dat zal wel helpen. Hij zou beter de paarden vasthouden, dat ze niet omver vallen!

— Maak hem wakker, zeg ik.

De vrouw verdween brommend in een der wagens. waar Antoon op een hoop vodden lag te snurken. De moeder schudde hem heen en weer.

— Laat me slapen! kreunde de knaap.

— Neen, opstaan!

— Maar 't is nog donker!

— We vertrekken... Vooruit, ge moet helpen....

— 'k Ben zoo moe...

— Moet ik u met wat kletsen naar buiten jagen! kreet de vrouw, die nooit zachtzinnig was.

Antoon stond brommend op. Het was de jongen van de gescheurde jas. In 't donker trok hij zijn lompen aan.

— Zeg eens, duurt dat nog lang daar! schreeuwde zijn vader aan 't deurtje.. Of moet ik u met een paar schoppen heelemaal wakker maken.

Antoon haastte zich uit den wagen, want vader was

niet mak... En met zijn moeder duwde hij aan de wagens, terwijl de mannen de paarden opjoegen. De andere kinderen sliepen door.

De kleine karavaan vertrok. Tegen den dijk kabbelden de golfjes van den stroom.

— In een paar uren kunnen we te Nieuw-Namen zijn, in Holland, zei de zwarte man. Dan ligt de veldwachter nog in zijn bed te ronken. We hebben niets te vreezen. En van Nieuw-Namen trekken we naar Hulst. Zoo naar Axel, Sas van Gent en over Selzate keeren we in Belgie terug.. in een heel andere streek.

— Ja, klets maar op, mompelde de vrouw.

De wagens schokten over den weg. De arme paarden kregen telkens slagen, al weerden ze zich wat ze konden.

Slaperig spakte Antoon mee.. Hij was eigenlijk een arme, verwaarloosde knaap, die medelijden moest wekken. Nooit had hij een school bezocht en zelden hoorde hij een vriendelijk woord. Onder scheldwoorden en vloeken en ook veel slagen was hij groot gebracht.

Hij leerde vroeg bedriegen en stelen. Wat moest er van hem groeien?

— Halt! klonk het eensklaps.

De magere paarden schenen blij te kunnen gehoorzamen, want ze stonden dadelijk stil.

De burgemeester, vier gendarmen en de veldwachter hadden de zwervers al ingehaald.

— Wat is er heeren ? vroeg de kleine, zwarte man.

— Dat begrijpt ge best genoeg, antwoordde de burgemeester.

— De veldwachter is ons komen aanzeggen, dat we te zes uur vertrokken moesten zijn.

— 't Is nog op lange na geen zes uur.. Ge zijt veel te gehoorzaam, man... Rechts omkeer maken en allen mee naar 't dorp.

— Maar waarom ? vroeg de baas van de troep.

— Om brand te hebben gesticht op de hoeve van den landbouwer Hamels.

— Dat is niet waar! riepen de twee mannen en de vrouw tegelijk.

En toen ging de vrouw voor den burgemeester staan en schreeuwde :

— Heeft die boer dat durven beweren, de leugenaar ! Ik ben fatsoenlijk op zijn hoeve geweest en heb beleefd om schadevergoeding gevraagd voor de jas van mijn jongen. Een der lummels van de hoeve had die jas gescheurd. En nu zeggen, dat wij brand gesticht hebben ! Ha, een mensch wordt kwaad bij zoo'n valsche beschuldiging.

— Toch vlucht ge, merkte de burgemeester op.

— Neen, wedervoer de baas. We reizen 's nachts omdat het overdag te warm is.

— Vooruit, naar 't dorp en geen praatjes ! We

zullen ginder alles nader onderzoeken, beval de burgemeester.

— Maar dat is onrechtvaardig ! bulderde de kleine, zwarte man, die weer driftig werd. En we gehoorzamen niet. We zijn even vrije menschen als de rijke boeren.

— Niet gehoorzamen ? Wel, dan zal ik u de boeien laten aandoen, dreigde de burgemeester.

De baas van het troepje sprong opeens terzijde. Hij wilde de vlucht nemen en alles achter laten. Maar de veldwachter stak hem vlug zijn stok voor de beenen en de kerel struikelde er over en kwam in een gracht met water terecht. De gendarmen trokken er hem eruit en boeiden hem stevig. De kleine man speelde vreeselijk op, terwijl hij daar met druipende kleeren stond, maar het baatte hem niet. Zijn vrouw raasde en tierde. Maar de andere man gehoorzaamde nu gedwee en keerde de wagentjes. De karavaan trok naar het dorp.

De vrouw mocht daar bij de kinderen blijven, maar de twee mannen moesten in de gevangenis. De baas kreeg droge kleeren van zijn vrouw.

— Ge zijt weer eens slim geweest, beet ze hem toe.

Antoon kroop weer op zijn lompenbed, want hij

was zeer slaperig. Hij scheen niet erg ontsteld. Hij had al zoo dikwijls gezien, dat zijn vader en moeder overhoop lagen met gendarmen en politie.

Twee gendarmen bleven ter plaatse. De anderen gingen ter ruste.

Maar al vroeg keerden de burgemeester en de veldwachter terug. En eerst werd de vrouw onder-vraagd. Ze begon met te liegen en beweerde, dat geen van beide mannen 's avonds weg was geweest. Maar ze werd weer driftig en nijdig en versprak zich. En eindelijk riep ze uit :

— Vraag het de kerels zelf. Ik trek me er niets meer van aan.

Het duurde nog wel een tijd, maar dan kwam de bekentenis toch. En de burgemeester verwittigde het gerecht in de stad.

En toen bleek het, dat de zwervers in het Land van Waas hennen, konijnen en waschgoed gestolen hadden.

De overheid bemoeide zich met de wagenbewoners. De mannen en de vrouw werden naar de gevangenis van Dendermonde gebracht. En men plaatste de kinderen in een gesticht, om ze voor verdere verwildering te bewaren.

Zoo kwam uit het kwade voor hen nog het goede voor, ook voor Antoon die thans naar school zou gaan.

De ooievaars werden niet meer gehinderd. 't Was een mooi gezicht, toen de jongen op het dak zaten en de heele familie nu en dan vroolijkheid klepperde.

Vader ooievaar kon er dan zoo fier bij staan, alsof hij het begreep, dat hij de hoeve voor vernieling had bewaard, en er over hem in de gazet was geschreven.

Er waren uit 't ronde talrijke menschen naar de vogels komen kijken, die zoo waakzaam waren geweest.

En baas Hamels had besloten zijn hoeve voortaan « Het Ooievaarshof » te noemen.

Die naam werd op het hek geschilderd. De Zomer ging voorbij. De kleine ooievaars werden groot en vlogen uit.

En stilaan begon de vergadering der vogels op het schorre. Dat was me daar dan een geklepper.

— Ze praten over de groote reis, beweerden Laura en Nele.

En half September vertrokken de ooievaars. Heerlijk vlogen ze heen, den kop en de pooten gestrekt.

— Goede reis en tot het volgend jaar! riep Laura hun na.

— 't Was stil op het dak...

In de gazet lazen de hoevebewoners, dat de zwer-
vers tot eenige jaren gevangenisstraf veroordeeld wer-
den. De kinderen zouden in het gesticht opgevoed wor-
den.

Dat was voor de kleinen een groot geluk.

't Werd winter en dikwijls hilde de wind om het
ooievaarshof. 't Vroor, 't sneeuwde, het regende ook
dagen achtereen. Maar dan verscheen weer de Lente.
En de ooievaars keerden terug en klepperden van te-
vredenheid.